

Nr 367.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar; given Stockholms slott den 19 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

1:o

att lägenheten Karlstugan må med i statsrådsprotokollet angivet område från kronoegendomen Solvalla ur 5 i Faringe socken av Stockholms län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar;

2:o

dels att fyra med litt. A + A 1, D, E och F betecknade lägenheter må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från kronoegendomen 1 mantal Ålberga nr 1 i Kila socken av Södermanlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar, med förbehåll i fråga om vägar på sätt domänstyrelsen föreslagit;

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 1 saml. 310 häft. (Nr 367.)

1

dels ock att den till samma egendom hörande utägan Damkärret må å offentlig auktion försäljas till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

3:o

att lägenheterna Nordlunda och Flodmanshem må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hullaryd nr 4 Skattegård i Lommaryds socken av Jönköpings län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

4:o

att till Elof Malmqvist, Fårö, må från Häftings kronopark i Hangvars socken av Gottlands län försäljas ett i statsrådsprotokollet omförmält tomtområde om 0.26 hektar mot en köpeskilling av 300 kronor, under villkor att köparen ensam vidkännes alla med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader samt att köpeskillingen vid tillträdet kontant inbetalas till länsstyrelsen i Gottlands län;

5:o

att två i statsrådsprotokollet omförmälda, med litt. B och C be-tecknade lotter må var för sig med i samma protokoll angivet område från kronoegendomen $1\frac{1}{4}$ mantal Bräcke nr 1 i Svarteborgs socken av Göteborgs och Bohus län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med rätt för lägenheternas innehavare till fri utfartsväg över egendomens mark; samt

6:o

att en i statsrådsprotokollet omförmäld lägenhet må från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 3 Smedegården och $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 4 Bossgården i Edsvära socken av Skaraborgs län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

De till dessa ärenden hörande handlingar och kartor skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

O. Nilsson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 mars 1920.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNÄ,
 Statsråden: UNDÉN,
 THORSSON,
 OLSSON,
 SANDLER,
 NOTHIN,
 NILSSON,
 ERIKSSON,
 SVENSSON,
 HANSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilsson anhöll att få underställa Kungl. Maj:ts prövning åtskilliga ärenden angående försäljning av kronoegendomar eller upplåtande av lägenheter från dylika egendomar, vilka ärenden syntes böra föranleda framställning till riksdagen, samt anförde härom följande:

1:o.

[1.] Kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Solvalla nr 5 i Faringe socken av Solvalla nr 5 i Stockholms län. Stockholms län är utarrenderad till den 14 mars 1921 mot ett årligt arrende av 800 kronor.

Egendomen är belägen 6 kilometer från Faringe järnvägsstation och innehåller en areal av 132.5293 hektar.

Under år 1919 har å egendomen hållits uppskattningsförrättning.

Uppskattningsmännen hava under hänvisning till en av extra lantmätaren Seth D. Silén år 1918 över egendomen upprättad karta med beskrivning hemställt, att en å egendomen befintlig lägenhet, Karlstugan, skulle från egendomen avsöndras och hembjudas nuvarande innehavaren, som vore ägare till lägenhetens byggnader.

Lägenheten, som å kartan omfattar ägofigurerna 117—130, innehåller en areal av 1.739 hektar, därav 0.619 hektar åker och tomt samt 1.120 hektar avrösningsjord, och har saluvärderats till 1,230 kronor.

Länsstyrelsen i länet, överjägmästaren i bergslagsdistriktet samt domänstyrelsen hava tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

Även jag biträder förslaget och hemställer fördenskull, att Eders *Departements-*
Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, *chefen.*

att lägenheten Karlstugan må med ovan angivet område från kronoegendomen Solvalla nr 5 i Faringe socken av Stockholms län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

2:o.

Kronoegendomen 1 mantal Ålberga nr 1 jämte Stora Vretstugan nr 1, ett torp, i Kila socken av Södermanlands län, är utarrenderad till den 14 mars 1922 mot ett årligt arrende av 1,700 kronor.

Egendomen, som är belägen 4 kilometer från Ålberga järnvägsstation, har en inägoareal av 193.008 hektar, därav 1.388 hektar tomter, 94.626 hektar åker, 29.691 hektar äng, 65.558 hektar betesmark och 1.745 hektar impediment, vartill kommer egendomens utmark med en areal av cirka 290 hektar. I dessa arealer hava icke inräknats särskilda områden, som förut försålts från egendomen.

Under år 1919 har å egendomen verkställt uppskattningsförrättning. Av instrumentet över nämnda förrättning med därtill hörande handlingar, däribland en av förste lantmätaren Axel W. Lodén år 1898 upprättad karta över inägorna till egendomen jämte beskrivningar, inhämtas bland annat följande.

Med erinran att egendomens styckning varit ifrågasatt redan år 1913 men att frågan då förfallit på grund av vederbörande arrendators ovillighet att avstå från torpdagsverkena hava uppskattningsmännen,

[2.]
Ålberga nr 1
i Söderman-
lands län.

då belägenheten av de flesta salulägenheterna vore sådan, att dessa lägenheter lämpligen borde göras till självständiga bruksdelar, framlagt nytt förslag till upplåtelse från egendomen. Sålunda hava till försäljning föreslagits:

Lägenheten Bäckstugan, å Lodéns karta betecknad med litt. A + A 1 och innehållande en areal av 10.981 hektar, därav 5.571 hektar tomt och åker, 0.390 hektar äng, 5,019 hektar betes- och skogsmark samt 0.001 hektar impediment. Lotten har saluvärderats till 7,500 kronor, därav 1,480 kronor för växande skog.

Lägenheten Bäckstugan, å nämnda karta betecknad med litt. C och innehållande en areal av 1.431 hektar, därav 0.682 hektar åker och 0,749 hektar betesmark. Lotten har saluvärderats till 800 kronor.

Lägenheten Långkärr, å kartan betecknad med litt. D och innehållande en areal av 19.868 hektar, därav 10.380 hektar tomt och åker, 9.481 hektar betes- och skogsmark samt 0.007 hektar impediment. Lotten har saluvärderats till 15,800 kronor, därav 2,000 kronor för ny åbyggnad och 2,466 kronor för växande skog.

Lägenheten Källtorp, å kartan betecknad med litt. E och innehållande en areal av 4.054 hektar, därav 1.026 hektar åker och 3.028 hektar betes- och skogsmark. Lotten har saluvärderats till 1,300 kronor, därav 298 kronor för växande skog.

Lägenheten Källstugan, å kartan betecknad med litt. F och innehållande en areal av 25.685 hektar, därav 13.437 hektar tomt och åker, 0.634 hektar äng, 11.574 hektar betes- och skogsmark samt 0.040 hektar impediment. Lotten har saluvärderats till 17,200 kronor, därav 2,628 kronor för växande skog.

Lägenheten Trefottorp med Åstugan, å kartan betecknad med litt. I och innehållande en areal av 13.692 hektar, därav 6.191 hektar tomt och åker, 1.936 hektar äng, 5.525 hektar betes- och skogsmark samt 0.040 hektar impediment. Lotten har saluvärderats till 7,800 kronor, därav 625 kronor 25 öre för växande skog.

Utägan Damkärret, upptagande å kartan ägofiguren nr 125 och innehållande en areal av 1.870 hektar äng. Lotten har saluvärderats till 500 kronor.

Lägenheterna äro med undantag av utägan Damkärret bebyggda. De fem förstnämnda lägenheterna hava föreslagits att hembjudas deras nuvarande innehavare. Trefottorp är enligt uppskattningsinstrumentet bebyggt med kronan tillhöriga boningshus om ett rum, en bod, loge, fähus, fårhus och foderlada, samtliga i hög grad gamla och otidsenliga, och egendomens arrendator tillhöriga en boningshuset vidbyggd kam-

mare, som gör stugan användbar, fähus, svinhus och hemlighus. Uppskattningsmännen hava, då den eljest erforderliga nybyggnaden vid torpet lämpligen kunde undvikas genom att den arrendatorn tillhöriga åbyggnaden vid den inom torpets område belägna Åstugan, vilken åbyggnad bestode av boningshus med bod, vedbod, källare, svinhus och hemlighus, användes för det hela, ansett, att hembud att inköpa torpet borde lämnas arrendatorn. Saluvärderingen av detta torp har därför skett såsom av fullt bebyggd och välbebyggd åkerjord. I fråga om utägan Damkärret, som är belägen 1.5 kilometer från huvudgården, har upplysts, att hövkastningen från ägan vore synnerligen ojämn och att densamma hade största värdet som betesmark. Det har föreslagits, att ägan skulle hembjudas Stavsjö bruks aktiebolag, som ägde kringliggande skogsmark, enär härigenom ett ganska avsevärt gärdesgårdsunderhåll skulle undvikas.

Till samfällda vägar och avlopp hava avsatts de å kartan med ägofigurerna nr 77, 149, 193 a, 160, 81, 91 och 252 betecknade områdena. Vid försäljningarna borde kronan förbehållas rätt att fritt disponera vägar för sina transporter och i fråga om lägenheten Trefottorp berättigas anordna väg till den förbiflytande ån och eventuellt anlägga virkesmagasin, varhelst vid gamla stranden kronan önskade.

Saluvärdering har jämväl verkställt av lägenheterna Stora och Lilla Vretstugan, å kartan betecknade med litt. B och H. På hemställen av jägmästaren hava dock dessa lägenheter såsom synnerligen behöfliga för skogen föreslagits att överlämnas till skogsstaten.

Länsstyrelsen i länet har icke haft något att erinra mot förslaget.

Överjägmästaren i östra distriktet har förordat överlämnande till skogsstaten av lägenheterna Stora och Lilla Vretstugan men har, då dessa torp enligt hans förmenande icke kunde anses fylla behovet av arbetskraft för skogen, hemställt, att även lägenheten Trefottorp med Åstugan måtte bibehållas i statsverkets ägo och tilläggas skogsväsendet. Han har ansett så mycket större skäl föreligga för en sådan åtgärd, som till lägenheten syntes höra hälften av ett vattenfall av ganska betydande höjd med till synes god vattentillgång.

Sedermera har egendomens arrendator, G. Sederholm, till domänstyrelsen inkommit med en skrift, däri han, med anledning därav att torpet Trefottorp föreslagits att erbjudas honom till inköp, till fullständigande av vad uppskattningsinstrumentet innehåller angående å torpet befintliga byggnader meddelat, att boningshuset utgöres av en gammal mindre ryggåsstuga, nu använd till kök, vartill vidbyggts en kammare, något större än den gamla stugan och tillhörig arrendatorn samt att av övriga byggnader å torpets område vore arrendatorn tillhörande halva

ladugården, en foderlada, svinhus och bryggghus ävensom vid den å torpets ägor belägna lägenheten Åstugan boningshus och samtliga uthus; och har arrendatorn, då torpet vore beläget i omedelbar närhet av hans egendom, Ålberga huvudgård, anmält sin önskan att genom köp förvärva detsamma, av vars byggnader han redan nu ägde större delen.

Domänstyrelsen har i ärendet anfört, att styrelsen lika med uppskattningsmännen och de lokala myndigheterna ansåge, att kronan med hänsyn till skogens skötsel icke borde avhända sig lägenheterna Stora och Lilla Vretstugan. Då den till försäljning föreslagna lägenheten litt. C eller Bäckstugan skulle komma att helt omslutas av den åt kronan bibehållna skogsmarken och därtill sålunda lagda lägenheter, funne sig styrelsen icke kunna biträda förslaget om försäljning av sagda lägenhet Bäckstugan. Mot innehavarens kvarblivande vid lägenheten syntes hinder icke möta.

Däremot hade styrelsen icke något att erinra mot försäljning av lotterna litt. A + A 1, D, E, F och utägan Damkärr. Beträffande lotten litt. I, Trefottorp med Åstugan, hade överjägmästaren föreslagit dess bibehållande för statsverkets räkning. I saluområdet för detta torp inginge emellertid ej, såsom överjägmästaren syntes förutsätta, någon del av vattnet i det angränsande vattendraget. För skogsväsendets behov syntes vara sörjt genom bibehållande av ägolotterna litt. B, C och H. Styrelsen ville därför ej motsätta sig uppskattningsmännens förslag om torpets avyttrande och hembjudande åt arrendatorn till inköp men ansåge med hänsyn till dess belägenhet, att saluvärdet för detsamma borde höjas till 9,000 kronor. Köpeskillingen borde betalas kontant vid tillträdet.

De till samfällda vägar enligt uppskattningsmännens förslag avsatta områdena, som fölle inom de av styrelsen till försäljning tillstyrkta lägenheterna eller de med nr 77, 149, 193 a och 160 å kartan betecknade, borde ingå i försäljningarna, med förbehåll om skyldighet för vederbörande lägenhetsinnehavare att upplåta respektive vägar till samfällt begagnande.

Utägan Damkärr syntes böra utbjudas å offentlig auktion.

Departementets-
chefen

Jag biträder förslaget om egendomens disposition, sådant detsamma av domänstyrelsen förordats, dock med undantag beträffande lägenheten Trefottorp med Åstugan, för vars försäljning jag icke anser tillräckliga skäl vara förebragta. Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att fyra med litt. A + A 1, D, E och F betecknade lägenheter må var för sig med ovan an-

givet område från kronoegendomen 1 mantal Ålberga nr 1 i Kila socken av Södermanlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med förbehåll i fråga om vägar på sätt domänstyrelsen föreslagit;

dels ock att den till samma egendom hörande utägan Damkärret må å offentlig auktion försäljas till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor.

3:o.

Kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hullaryd nr 4 Skattegård i Lommaryds socken av Jönköpings län är utarrenderad till den 14 mars 1921 mot ett årligt arrende av 650 kronor.

Egendomen, som är belägen 11 kilometer från Aneby och 8 kilometer från Frinnaryds järnvägsstationer, har en areal av 222.647 hektar, därav 1.716 hektar tomt, 31.222 hektar åker, 28.127 hektar äng, 158.439 hektar betes- och skogsmark, 0.547 hektar impediment och 2.596 hektar vägar och allmänna platser.

Å egendomen finnes ett torp, Vallmanshem (Vadmanshem), samt åtta lägenheter.

Under år 1918 har å egendomen hållits arrendeuppskattningsförrättning. Av instrumentet över berörda förrättning med därvid fogade handlingar, däribland en av extra lantmätaren O. Strindberg år 1918 kopierad och kompletterad karta över egendomen med beskrivning, inhämtas bland annat följande.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att torpet Vallmanshem samt lägenheterna Nordlunda och Flodmanshem måtte från egendomen upplåtas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med de ägor och saluvärden, som här nedan angivas.

	Areal i hektar			Saluvärde		
	tomt och åker	betesäng och skogsmark m. m.	summa	kronor	därav för växandeskog	
Vallmanshem.....	3.144	1.496	0.950	5.590	2,421	418
Nordlunda	0.920	0.333	1.133	2.386	701	68
Flodmanshem.....	1.082	0.237	0.953	2.272	783	107

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 1 saml. 310 häft. (Nr 367.)

2

[3.]

Hullaryd nr 4
Skattegård i
Jönköpings
län.

Saluvärdena borde avrundas till respektive 2,500, 710 och 800 kronor.

Å torpet Vallmanshem finnes för jordens brukande tillräcklig, kronan tillhörig åbyggnad samt ett egendomens arrendator tillhörigt redskapshus, vilket icke borde ingå i försäljningen. Torparen å Vallmanshem, August Johansson, har innehaft detta torp sedan 1897 och brukat detsamma väl.

Beträffande egendomen i övrigt hava uppskattningsmännen hemställt, att densamma med undantag av skogs- och hagmarken, som borde ställas under skogsstatens vård och förvaltning, måtte ånyo utarrenderas för statsverkets räkning.

Jägmästaren har likaledes ansett, att utmarken vid förnyad utarrendering av egendomen borde undantagas från arrendet samt att torpet Vallmanshem och lägenheterna Nordlunda och Flodmanshem utan olägenhet kunde avskiljas från egendomen.

Länsstyrelsen i länet har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Överjägmästaren i Smålands distrikt har funnit det anmärkningsvärt, att lika värde per ytenhet olika ägoslag åsatts vid värdering av torpet Vallmanshem, där kronan ägde byggnaderna, som vid värderingen av de båda lägenheterna, där respektive innehavare ägde byggnaderna. För torpet Vallmanshem borde därför tillkomma ett byggnadsvärde av 2,300 kronor. Dessutom borde värdet av växande skog höjas för alla tre avsöndringarna, nämligen för Vallmanshem till 708 kronor, för Nordlunda till 102 kronor och för Flodmanshem till 160 kronor. Salulotterna skulle då erhålla följande ökade värden i avrundade tal, nämligen: Vallmanshem 5,010 kronor, Nordlunda 740 kronor och Flodmanshem 840 kronor.

För övrigt har överjägmästaren ansett, att torpet Vallmanshem överhuvudtaget icke borde säljas utan i stället upplåtas till en skogvaktare för att därigenom skulle erhållas säkert påräknelig arbetskraft för skötseln av egendomens skog, omkring 160 hektar.

Sedan vederbörande domänintendent givits tillfälle att yttra sig över vad överjägmästaren anført, har han förklarat sig icke hava något att erinra mot att torpet Vallmanshem behölles i kronans ägo samt ställdes under skogsstatens vård och förvaltning. Torparen önskade visserligen köpa torpet till eget hem, men domänintendenten antog, att han hellre kvarstannade såsom torpare än inköpte torpet för det pris av 5,010 kronor, som överjägmästaren uttalat sig för. Beträffande torpets värdering ville domänintendenten frambålla, att åkerjorden till torpet vore av sämre

beskaffenhet än åkerjorden vid de av överjägmästaren därmed jämförda lägenheterna samt att vid uppskattningen någon hänsyn tagits därtill, att kronan ägde åbyggnaden vid torpet.

Domänstyrelsen har meddelat, att enligt sedermera under hand ingånget meddelande från domänintendenten torparen förklarar sig önska köpa torpet, även om värdet därå sattes till förenämnda belopp men med en betalningstid av minst tio år, samt att domänintendenten beträffande torphusens värde uttalat, att boningshuset, som uppförts efter år 1900 och vore i gott stånd, hade ett värde av omkring 2,000 kronor och att ladugården, som vore gammal och i knappt försvarligt skick, kunde uppskattas till 2 å 300 kronor.

Domänstyrelsen har med avseende å vad av överjägmästaren framhållits funnit sig icke kunna biträda uppskattningsmännens förslag i vad det avsåge försäljning av torpet Vallmanshem. I fråga om försäljningsförslaget i övrigt har styrelsen icke håft något att erinra likasom ej heller beträffande de av överjägmästaren ifrågasatta saluvärdena för lägenheterna.

Förslaget om försäljning av lägenheterna Nordlunda och Flodmanshem biträder jag. *Departements-
chefen.*

I likhet med domänstyrelsen anser jag torpet Vallmanshem böra behållas i kronans ägo.

Jag hemställer fördenskull, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att lägenheterna Nordlunda och Flodmanshem må var för sig med ovan angivet område från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hullaryd nr 4 Skattegård i Lommaryds socken av Jönköpings län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

4:o.

I en till Kungl. Maj:t ställd ansökning har Elof Malmqvist, Färö, anhållit att få inköpa ett å en ansökningen bifogad kartskiss utmärkt tomtområde om 0.26 hektar från Häftings kronopark i Gottlands län.

Såsom skäl för ansökningen har Malmqvist anfört, att han, som genom olyckshändelse berövats synen å båda ögonen, vore hänvisad till omvårdnad av sina närmaste släktingar, vilka voro bosatta i Häftings.

[4.]
Häftings kronopark i Gottlands län.

att svårigheter med bostadsförhållandena därstädes uppstått, samt att byggnadstomt icke kunnat anskaffas från enskild person.

Vid ansökningen var fogat skriftligt medgivande av arrendatorn av den till kronoparken hörande gården Stora Häftings i Hangvars socken, varå ifrågavarande byggnadstomt vore belägen, att han vore villig avstå från tomten mot ett årligt avdrag å arrendet av 15 kronor.

Vederbörande jägmästare har meddelat, att större delen av tomtområdet utgjordes av en gammal trädgårdstäppa och i övrigt av slåttermark. Belägenheten vore sådan, att området utan olägenhet för kronoparken kunde därifrån avskiljas. Malmqvist hade i Häftings by inköpt en liten stuga, som försåls för rivning, men hade icke kunnat avenskilda få inköpa mark, varå han kunde få uppföra sin stuga. Saluvärdet å försäljningsområdet har av jägmästaren uppskattats till 500 kronor, motsvarande cirka 2,000 kronor per hektar.

Då området, som vore beläget i en utkant av kronoparken, icke erfordrades för kronoparkens skötsel samt med hänsyn till de behjärtansvärda omständigheter, Malmqvist åberopat och vilka av jägmästaren vitsordats, har domänstyrelsen ansett sig böra tillstyrka bifall till ansökningen. Det av jägmästaren beräknade tomtvärdet har domänstyrelsen ansett för högt och har föreslagit ett pris av 300 såsom skäligt.

Jag instämmer i vad domänstyrelsen anfört och hemställer, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till Elof Malmqvist, Fårö, må från Häftings kronopark i Hangvars socken av Gottlands län försäljas ovannämnda tomtområde om 0.26 hektar mot en köpeskilling av 300 kronor under villkor att köparen ensam vidkännes alla med områdets avskiljande och lagfart å fänget förenade kostnader samt att köpeskillingen vid tillträdet kontant inbetalas till länsstyrelsen i Gottlands län.

5:o.

[5.]
Bräcke nr 1 i
Göteborgs och
Bohus län.

Kronoegendomen 1 $\frac{1}{4}$ mantal Bräcke nr 1 i Svarteborgs socken av Göteborgs och Bohus län är utarrenderad till den 14 mars 1921 mot ett årligt arrende av 800 kronor.

Egendomen, som är belägen 4 kilometer från Dingle järnvägsstation, har en areal av 156.107 hektar, därav 1.294 hektar tomt, 45,821

hektar åker, 2.050 hektar äng, 102,899 hektar avrösningsjord och 4.043 hektar impediment.

Under år 1918 har å egendomen hållits uppskattningsförrättning.

Uppskattningsmännen hava därvid föreslagit, att ett å en av distriktslantmätaren B. H. Lundholm år 1917 kopierad karta över egendomen med litt. B betecknat och med röda gränslinjer utmärkt område måtte avskiljas från egendomen för bildande av egnahemslägenhet.

Länsstyrelsen i länet och överjägmästaren i västra distriktet hava icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag.

Domänstyrelsen, som ansett, att ytterligare en brukningsdel lämpligen skulle kunna avskiljas från egendomen genom uppdelning i två brukningslotter av det med ägofiguerna 79—131 betecknade området, har i anledning härav föranstaltat om uppgörande av nytt uppskattningsförslag.

Uppskattningsmännen hava därvid uppdelat sistnämnda område, med undantag av ägofiguerna 119, 120 och 131 såsom tillhörande torpet Bubacka, i två brukningslotter, å kartan betecknade med litt. B och C och utmärkta med röda gränslinjer, innefattande litt. B ägofiguerna 89, av 90, av 91, av 92, av 94, av 95, 103, 104 b, 105—118 och 121—130 samt litt. C ägofiguerna 80—88, av 90, av 91, av 92, 93 a, 93 b, av 94, av 95, 96—102 och 104 a.

Lotten litt. B, omfattande en areal av 7.223 hektar, därav 5.516 hektar åker och 1.707 hektar avrösningsjord, har åsatts ett saluvärde av 4,450 kronor, och lotten litt. C, omfattande en areal av 6.215 hektar, därav 4,164 hektar åker och 2,051 hektar avrösningsjord, ett saluvärde av 3,340 kronor. Vid försäljningen borde rätt till väg över kronoegendomen medgivas lägenheternas innehavare.

Jag biträder domänstyrelsens förslag och hemställer fördenskull, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, *Departements-*
chefen.

att förenämnda med litt. B och C betecknade lotter må var för sig med ovan angivet område från kronoegendomen $1\frac{1}{4}$ mantal Bräcke nr 1 i Svarteborgs socken av Göteborgs och Bohus län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med rätt för lägenheternas innehavare till fri utfartsväg över egendomens mark.

6:o.

[6.]
Edsvära nr 3
Smedegården
och nr 4 Bossgården i Skaraborgs län.

Kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 3 Smedegården och $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 4 Bossgården i Edsvära socken av Skaraborgs län är utarrenderad till den 14 mars 1922 mot ett årligt arrende av 1,800 kronor.

Egendomen, som är belägen 27 kilometer från staden Skara och 7 kilometer från Kvanums järnvägsstation, har en areal av 145.587 hektar, därav 75.511 hektar tomt och åker, 13,966 hektar äng, 53.795 hektar skogsmark och 2.315 hektar impediment.

Under år 1919 har å egendomen hållits arrendeuppskattning och hava uppskattningsmännen därvid föreslagit till avsöndring en lägenhet, som å en av distriktslantmätaren T. Hjertqvist år 1919 kopierad och kompletterad karta över egendomen omfattar ägofigurerna nr 171, 171 a, 172—175 samt innehåller en areal av tillhopa 1.525 hektar åker. Lägenhetens åbyggnad, en stuga med uthus, tillhör dess nuvarande innehavare, smeden Oskar Löfving, vilken, under åberopande att han sedan år 1901 såsom bysmed varit bosatt därstädes, anhållit att få förvärva nämnda av honom hittills brukade lägenhet till eget hem. Lägenheten har saluvärderats till 1,830 kronor.

Länsstyrelsen i länet har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens förslag, vilket biträtts jämväl av domänstyrelsen, som upplyst, att smedjan är belägen å Edsvära Klockargårdens förberörda lägenhet angränsande mark.

Även jag biträder samma förslag och hemställer fördenskull, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

Departements
chefen.

att ovanberörda lägenhet må från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 3 Smedegården och $\frac{1}{2}$ mantal Edsvära nr 4 Bossgården i Edsvära socken av Skaraborgs län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

Statsrådets övriga ledamöter iustämde i vad departementschefen hemställt uti de under 1:o—6:o här ovau antecknade ärenden.

Hans Maj:t Konungen behagade härtill lämna bifall samt förordnade, att proposition i dessa ärenden skulle med den lydelse, bil. — till detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Allan Tigerschiöld.